

Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu, ko 2018. gada 26. jūlijā iesniedza *Cour de cassation* (Francija) – UB/VA, Tiger SCI, WZ UB maksātnespējas administratora statusā, *Banque patrimonie et immobilier SA*

(Lieta C-493/18)

(2018/C 364/04)

Tiesvedības valoda – franču

Iesniedzējtiesa

Cour de cassation

Pamatlietas puses

Prasītāja: UB

Atbildētājas: VA, Tiger SCI, WZ UB maksātnespējas administratora statusā, *Banque patrimonie et immobilier SA*

Prejudiciālie jautājumi

1. Vai maksātnespējas administratora, ko ir iecēlusi dalībvalsts tiesa, kura ir uzsākusi maksātnespējas procesu, celta prasība ar mērķi panākt, ka tiek atzīts, ka attiecībā uz šo procesu nav piemērojamas hipotēkas, kas ir reģistrētas attiecībā uz parādnieka nekustamajiem īpašumiem citā dalībvalstī, kā arī šajā dalībvalstī īstenotā šo īpašumu pārdošana, ar mērķi atgriezt šos īpašumus parādnieka mantā, izriet tieši no maksātnespējas procesa un ir cieši ar to saistīta?
2. Apstiprinošās atbildes gadījumā, vai maksātnespējas procesa uzsākšanas dalībvalsts tiesām ir izņēmuma jurisdikcija šīs maksātnespējas administratora celtās prasības izskatīšanai vai, tieši pretēji, tikai nekustāmo īpašumu atrašanās vietas dalībvalsts tiesām ir jurisdikcija šajā gadījumā, vai arī starp šīm dažādajām jurisdikcijām pastāv konkurējoša jurisdikcija un ar kādiem nosacījumiem?
3. Vai nolēmums, ar kuru tās dalībvalsts tiesa, kura ir uzsākusi maksātnespējas procesu, maksātnespējas administratoram dod tiesības celt prasību citā dalībvalstī, ja tā principā ietilpst tiesas, kas ir uzsākusi procesu, jurisdikcijā, var noteikt šīs citas valsts jurisdikciju, it īpaši tāpēc, ka šis nolēmums var tikt kvalificēts kā nolēmums par maksātnespējas procesa norisi Regulas [Nr. 1346/2000] ⁽¹⁾ 25. panta 1. punkta izpratnē un tādēļ to var atzīt bez jebkādas citas formalitātes, piemērojot šo tiesību normu?

⁽¹⁾ Padomes Regula (EK) Nr. 1346/2000 (2000. gada 29. maijs) par maksātnespējas procedūrām (OV L 160, 1. lpp.).

Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu, ko 2018. gada 30. jūlijā iesniedza *Administrativen sad Sofia-grad* (Bulgārija) – BT/Balgarska narodna banka

(Lieta C-501/18)

(2018/C 364/05)

Tiesvedības valoda – bulgāru

Iesniedzējtiesa

Administrativen sad Sofia-grad

Pamatlietas puses

Prasītāja: BT

Atbildētāja: Balgarska narodna banka

Prejudiciālie jautājumi

- 1) Vai no Savienības līdzvērtības un efektivitātes principiem izriet, ka valsts tiesai ir pienākums pēc savas iniciatīvas uzskatīt, ka prasība ir tikusi celta pret dalībvalsti par pienākuma, kas izriet no Līguma par Eiropas Savienību (LES) 4. panta 3. punkta, neizpildi, ja prasības pamatā ir dalībvalsts ārpuslīgumiskā atbildība par kaitējumu, kas ir ticis nodarīts ar Savienības tiesību pārkāpumu, kuru ir izdarījusi dalībvalsts iestāde, un
 - LES 4. panta 3. punkts nav ticis minēts *expressis verbis* prasības pieteikumā kā juridiskais pamats, taču no prasības pamatojuma izriet, ka uz zaudējumiem tiek norādīts saistībā ar Savienības tiesību normu pārkāpumu;
 - tiesības uz zaudējumu atlīdzību ir tikušas balstītas uz valsts tiesību normu par tādu no vainas neatkarīgu valsts atbildību saistībā ar kaitējumu, kas ir ticis nodarīts, veicot administratīvu darbību, un kura rodas ar šādiem nosacījumiem: tiesību akta prettiesiskums, iestādes vai ierēdņa darbība vai bezdarbība, veicot administratīvu darbību, vai kas ir saistīta ar to; nodarīti materiāli vai nemateriāli zaudējumi; tieša cēloņsakarība starp zaudējumiem un iestādes prettiesisko darbību;
 - saskaņā ar dalībvalsts tiesībām tiesai pēc savas iniciatīvas, pamatojoties uz apstākļiem, uz kuriem ir balstīta prasība, ir jānosaka valsts atbildības juridiskais pamats saistībā ar tiesu iestāžu darbību?
- 2) Vai no Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) Nr. 1093/2010 (2010. gada 24. novembris), ar ko izveido Eiropas Uzraudzības iestādi (Eiropas Banku iestādi) ⁽¹⁾, 27. apsvēruma izriet, ka, pamatojoties uz regulas 17. panta 3. punktu sniegts ieteikums, kurā ir ticis konstatēts dalībvalsts centrālās bankas izdarīts Savienības tiesību pārkāpums saistībā ar termiņiem garantēto noguldījumu izmaksai attiecīgās kredītiestādēs noguldītājiem, tādos apstākļos, kādi tie ir pamatlietā:
 - šīs kredītiestādes noguldītājiem piešķir tiesības valsts tiesā atsaukties uz ieteikumu, lai pamatotu prasību par zaudējumu atlīdzību saistībā ar tieši šo Savienības tiesību pārkāpumu, ja tiek ņemtas vērā Eiropas Banku iestādes tiešās pilnvaras konstatēt Savienības tiesību pārkāpumus un ja ņem vērā, ka noguldītāji nav ieteikuma adresāti un tādi arī nevar būt, un ieteikums tiem nerada tiešas juridiskas sekas;
 - ir spēkā, ņemot vērā nosacījumu, ka pārkāptajā tiesību normā ir jābūt paredzētam skaidram un beznosacījuma pienākumam, ja ņem vērā, ka Direktīvas 94/19/EK ⁽²⁾ par noguldījumu garantiju sistēmām 1. panta 3. punkta i) apakšpunktā, ja to interpretē, lasot to kopā ar šīs direktīvas 12. un 13. apsvērumu, nav ietverti visi elementi, kas ir nepieciešami, lai pamatotu skaidru uz beznosacījuma pienākumu dalībvalstīm, un noguldītājiem netiek piešķirtas tiešas tiesības, kā arī ņemot vērā to, ka šajā direktīvā ir paredzēta tikai minimāla saskaņošana, kas nesniedz norādes, kuras izmantojot ir jākonstatē nepieejami noguldījumi, un ka ieteikums nav ticis pamatots ar citām skaidrām un beznosacījuma Savienības tiesību normām saistībā ar šīm norādēm, proti, trūkstošās likviditātes novērtējums un konkrēti neesošās neesošas izredzes uz izmaksu; pastāvošs pienākums noteikt agrīnās intervences pasākumus un turpināt veikt kredītiestādes komercdarbību;
 - ņemot vērā noguldījumu garantiju priekšmetu un Eiropas Banku iestādes pilnvaras saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 1093/2010 26. panta 2. punktu sniegt ieteikumus attiecībā uz noguldījumu garantiju sistēmām, ir spēkā attiecībā uz valsts centrālo banku, kurai nav nekāda sakara ar valsts noguldījumu garantiju sistēmu un kura nav kompetentā iestāde atbilstoši šīs regulas 4. panta 2. punkta iii) apakšpunktam?
- 3) Vai no Eiropas Savienības Tiesas spriedumiem, 2004. gada 12. oktobris, *Paul* u.c. (C-222/02, EU:C:2004:606, 38., 39., 43. un 49.–51. punkts), 1996. gada 5. marts, *Brasserie du pêcheur* un *Factortame* (C-46/93 un C-48/93, EU:C:1996:79, 42. un 51. punkts), 2000. gada 15. jūnijs, *Dorsch Consult*/Padome un Komisija (C-237/98 P, EU:C:2000:321, 19. punkts), un 1971. gada 2. decembris, *Zuckerfabrik Schöppenstedt*/Padome (5/71, EU:C:1971:116, 11. punkts), arī ņemot vērā šobrīd spēkā esošās pamatlietā piemērojamās Savienības tiesības, izriet, ka:
 - A) Direktīvas 94/19 tiesību normas, it īpaši tās 7. panta 6. punkts, piešķir noguldītājiem tiesības izvirzīt pret dalībvalsti prasījumus par zaudējumu atlīdzību saistībā ar nepietiekamu kredītiestādes, kas pārvalda to noguldījumus, uzraudzību un vai šīs tiesības attiecas tikai uz garantēto noguldījumu apmēru vai arī jēdziens “tiesības uz kompensāciju” šajā tiesību normā ir jāinterpretē plaši?

- B) tādi dalībvalsts centrālās bankas noteiktie uzraudzības pasākumi, lai reorganizētu kredītiestādi, kā pamatlietā, tostarp tādu maksājumu pārtraukšana, kas it īpaši ir paredzēti Direktīvas 2001/24/EK (³) 2. panta septītajā ievilkumā, ir nepamatota un nesamērīga ieviešanās noguldītāju tiesībās uz īpašumu, kas rada ārpuslīgumisko atbildību saistībā ar kaitējumu, kas nodarīts ar Savienības tiesību pārkāpumu, ja, ņemot vērā Likuma par kredītiestādēm 116. panta 5. punktu un Banku maksātspējas likuma 4. panta 2. punkta 1) apakšpunktu un 94. panta 1. punkta 4) apakšpunktu, attiecīgās dalībvalsts tiesībās ir paredzēts, ka, kamēr tiek veikti pasākumi, tiek aprēķināti līgumiskie procenti un ka prasījumi, kas pārsniedz garantēto noguldījumu apmēru, tiek apmierināti vispārīgajā maksātspējas procedūrā, kā arī to, ka var tikt maksāti procenti?
- C) dalībvalsts tiesībās paredzētie ārpuslīgumiskajai atbildībai saistībā ar kaitējumu, ko ir nodarījusi dalībvalsts centrālā banka ar darbību vai bezdarbību saistībā ar LESD 65. panta 1. punkta b) apakšpunkta piemērošanas jomā ietilpstošo uzraudzības pilnvaru izmantošanu, izvirzītie priekšnoteikumi nedrīkst būt pretrunā saskaņā ar Savienības tiesībām spēkā esošajiem šīs atbildības priekšnoteikumiem un principiem un konkrēti: principam par to, ka prasība par zaudējumu atlīdzību nav atkarīga no prasības atcelt tiesību aktu, un konstatētajai tāda priekšnoteikuma saskaņā ar valsts tiesībām nepieļaujamībai, ka tiesiska darbība vai bezdarbība, saistībā ar kuru tiek lūgta zaudējumu atlīdzība, vispirms ir jāatceļ; priekšnoteikuma saskaņā ar valsts tiesībām nepieļaujamībai par iestāžu un ierēdņu vainu, saistībā ar kuru darbību tiek lūgta zaudējumu atlīdzība; prasībām par materiālo zaudējumu atlīdzību izvirzītajam priekšnoteikumam, ka prasītājs prasības celšanas brīdī ir cietis faktiskus un drošus zaudējumus?
- D) pamatojoties uz Savienības tiesību principu, ka prasība par zaudējumu atlīdzību var tikt celta neatkarīgi no prasības atcelt tiesību aktu, ir jābūt izpildītam iestādes attiecīgās rīcības prettiesiskuma priekšnoteikumam, kas atbilst dalībvalsts tiesībās izvirzītajam priekšnoteikumam, atbilstoši kuram tiesiskā darbība vai bezdarbība, kādēļ tiek lūgta zaudējumu atlīdzība, proti, kredītiestādes reorganizācijas pasākumi, ir jāatceļ, ja ņem vērā apstākļus pamatlietā, kā arī turpinājumā norādīto:
- ka šie pasākumi nav vērsti pret prasītāju, kas ir kredītiestādes noguldītāja, kā arī, ka tai saskaņā ar valsts tiesībām un valsts judikatūru nav tiesību lūgt konkrēto lēmumu, ar kuriem ir tikuši noteikti pasākumi, atcelšanu un ka šie lēmumi ir stājušies spēkā;
 - ka Savienības tiesībās, šajā jomā konkrēti Direktīvā 2001/24, dalībvalstīm netiek paredzēts tiešs pienākums paredzēt iespēju apstrīdēt uzraudzības pasākumus visu kreditoru labā, lai konstatētu pasākumu spēkā esamību;
 - ka dalībvalsts tiesībās nav paredzēta ārpuslīgumiska atbildība par kaitējumu, kas ir ticis nodarīts, pamatojoties uz iestāžu vai ierēdņu tiesisku rīcību?
- E) gadījumā, ja tiek sniegta tāda interpretācija, ka pamatlietas apstākļos nav piemērojams iestādes attiecīgās rīcības prettiesiskuma kritērijs, kredītiestādes noguldītāju prasībām par zaudējumu atlīdzību saistībā ar dalībvalsts centrālās bankas darbību un bezdarbību un it īpaši par procentu par termiņā neizmaksātiem garantētiem noguldījumiem izmaksu, kā arī par noguldījumu, kas pārsniedz garantēto apmēro, izmaksu, uz kuriem tiek norādīts kā uz kompensāciju saistībā ar LESD 63.–65. panta un 120. panta, LES 3. panta un Eiropas Savienības Pamattiesību hartas 17. panta pārkāpumu, ir jāpiemēro priekšnosacījumi, kurus Eiropas Savienības Tiesa izvirzījusi ārpuslīgumiskajai atbildībai par kaitējumu:
- kas ir ticis nodarīts ar iestādes tiesisku darbību, un konkrēti trīs kumulatīvie priekšnoteikumi, kā faktiskā kaitējuma esamība, cēloņsakarība starp to un attiecīgo rīcību, kā arī ārkārtējais un īpašais kaitējuma raksturs, it īpaši prasību par procentu izmaksu saistībā ar termiņā neizmaksātajiem garantētajiem ieguldījumiem gadījumā, vai
 - ekonomikas politikas jomā it īpaši priekšnoteikums “tikai ja ir konstatējams pietiekami smags augstāka juridiskā spēka tiesību normas, kuras mērķis ir privātpersonu aizsardzība, pārkāpums” galvenokārt, ja noguldītāji ceļ prasību par tādu noguldījumu izmaksu, kas pārsniedz garantēto apmēru, uz kuriem ir ticis norādīts kā uz zaudējumiem un kuriem ir piemērojama valsts tiesībās paredzētā procedūra, ja ņem vērā plašo novērtējuma brīvību, kura dalībvalstīm ir kopsakarā ar LESD 65. panta 1. punkta b) apakšpunktu un pasākumiem saskaņā ar Direktīvu 2001/24, un ja faktiski, kas attiecas uz kredītiestādi un zaudējumu atlīdzību lūdzošo personu, ir saistīti tikai ar vienu dalībvalsti, taču visiem noguldītājiem ir piemērojamas vienas un tās pašas tiesību normas un konstitucionālo tiesību vienlīdzības tiesas priekšā princips?
- 4) Vai no Direktīvas 94/19 10. panta 1. punkta, lasot to kopā ar 1. panta 3) punkta i) apakšpunktu un 7. panta 6. punktu, interpretācijas un juridiskajiem apsvērumiem Eiropas Savienības Tiesas 2016. gada 21. decembra spriedumā *Vervloet* u.c. (C-76/15, EU:C:2016:975, 82.–84. punkts) izriet, ka direktīvas tiesību normu piemērošanas jomā ietilpst noguldītāji:

- kuru noguldījumi periodā no kredītiestādes maksājumu pārtraukšanas līdz tās licences bankas darījumu veikšanai darbības atsaukšanai nebija izmaksājami, pamatojoties uz līgumiem un likuma tiesību normām, un attiecīgais noguldītājs nebija norādījis, ka viņš vēlas atmaksu;
- kuri ir piekrituši noteikumam, atbilstoši kuram ir paredzēta noguldījumu izmaksa garantētajā apmērā saskaņā ar dalībvalsts tiesībās paredzēto procedūru, arī konkrēti pēc kredītiestādes, kura pārvalda noguldījumus, licences atsaukšanas, un šis priekšnoteikums ir izpildīts; un
- minētajam noguldījumu līguma noteikumam saskaņā ar dalībvalsts tiesībām ir likuma spēks starp līgumslēdzējām pusēm?

Vai no šīs direktīvas vai citām Savienības tiesību normām izriet, ka valsts tiesa drīkst neņemt vērā šādu noguldījumu līguma noteikumu un drīkst pārbaudīt noguldītāja prasību par procentu izmaksu saistībā ar termiņā nenotikušu noguldījumu garantētajā apmērā izmaksu atbilstoši šim līgumam, neņemot vērā priekšnoteikumus, kas ir izvirzīti attiecībā uz ārpuslīgumisko atbildību par kaitējumu, kas ir ticis nodarīts ar Savienības tiesību pārkāpumu, un pamatojoties uz Direktīvas 94/19 7. panta 6. punktu?

⁽¹⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 1093/2010 (2010. gada 24. novembris), ar ko izveido Eiropas Uzraudzības iestādi (Eiropas Banku iestādi), groza Lēmumu Nr. 716/2009/EK un atceļ Komisijas Lēmumu 2009/78/EK (OV 2010, L 331, 12. lpp.).

⁽²⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 94/19/EK (1994. gada 30. maijs) par noguldījumu garantiju sistēmām (OV 1994, L 135, 5. lpp.).

⁽³⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2001/24/EK (2001. gada 4. aprīlis) par kredītiestāžu reorganizāciju un likvidāciju (OV 2001, L 125, 15. lpp.).

**Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu, ko 2018. gada 30. jūlijā iesniedza Conseil d'État (Francija) –
COPEBI SCA/Établissement national des produits de l'agriculture et de la mer (FranceAgriMer)**

(Lieta C-505/18)

(2018/C 364/06)

Tiesvedības valoda – franču

Iesniedzējtiesa

Conseil d'État

Pamatlietas puses

Prasītāja: COPEBI SCA

Atbildētāja: Établissement national des produits de l'agriculture et de la mer (FranceAgriMer)

Otra lietas dalībniiece: *Ministre de l'Agriculture et de l'Alimentation*

Prejudiciālais jautājums

Vai Eiropas Komisijas Lēmums 2009/402/EK (2009. gada 28. janvāris) par “ārkārtas rīcības plāniem” augļu un dārzeņu nozarē, kurus īstenojusi Francija (C 29/05 (ex NN 57/05)) ⁽¹⁾, ir jāinterpretē tādējādi, ka tas attiecas uz atbalstu, ko *Office national interprofessionnel des fruits, des légumes et de l'horticulture* (ONIFLHOR) izmaksāja *Comité économique agricole du bigarreau d'industrie* (CEBI) un ko “bigarreau” šķirnes ķiršu audzētājiem rūpnieciskai pārstrādei piešķira ražotāju grupas, kas ir CEBI locekļi, lai gan CEBI nav viena no astoņām lēmuma 15. punktā minētajām lauksaimniecības ekonomikas komitejām un attiecīgais atbalsts atšķirībā no šī lēmuma 24.–28. punktā aprakstītā finansēšanas mehānisma bija finansēts tikai ar ONIFLHOR subsīdijām, nevis no ražotāju brīvprātīgām iemaksām, sauktām par nozares iemaksām?

⁽¹⁾ OV L 127, 11. lpp.